

Etik ve Uyum Bülteni

**Usulsüzlük Önleme, İnceleme,
Ticari Uyuşmazlık ve Uyum
Hizmetleri**

Aylık Bülten
Haziran 2020
Sayı 3

KPMG Türkiye

kpmg.com.tr

Değerli müşterilerimiz ve iş ortaklarımız; geçtiğimiz ayda etik ve uyum alanlarında yaşanan gelişmeleri sizler için kamuya açık kaynaklardan derledik. Keyifli okumalar dileriz.

Etik & Uyum & AML¹ & ABC² Gündemi

Kırgızistan Başbakanı Muhammedkalıy Abılgaiziev, hakkındaki yolsuzluk iddiaları üzerine görevinden istifa ettiğini açıkladı: "Radyo frekans bandının genişletilmesi ve yenilenmesi davası" ile ilgili hükümete ve kendisine yönelik iddiaların bulunduğunu belirten Abılgaiziev, soruşturma nedeniyle oluşan belirsizlik yüzünden hükümetin sağlıklı çalışamayacağını ve bu nedenle görevinden istifa etme kararı aldığını belirtti. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Büyük skandal kripto para şirketlerini vurdu: Avrupa Birliği'nde kripto para kullanımında öncü olan Estonya, 220 milyar dolarlık kara para aklama skandalına yanıt olarak yüzlerce lisanslı kripto şirketine karşı operasyon başlattı. Estonya, AB içinde kripto para şirketlerine lisans veren ilk ülkelerdendi ancak Danimarka'nın en büyük kredi bankalarından olan Danske Bank A/S'nin Estonya şubesinde tespit edilen yüz milyarlarca dolarlık kara para, kripto para şirketlerine karşı büyük bir çökertme operasyonunun başlamasına sebep oldu. Bu olay Estonya'yı Avrupa'nın en büyük kara para aklama skandalının merkezine koydu. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Lufthansa rüşvet iddialarıyla çalkalanıyor!: Pandemi sebebiyle ağır bir mali krizle mücadele eden Lufthansa grubu, 22 bin kişiyi işten çıkarmayı müzakere etmek için işçi sendikaları ile görüşmektedir. Sendika başkanının müzakereleri kişisel hale getirdiği ve işten çıkarmaları kabul etmesi için 1 milyon Euro talep ettiği iddia edildi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Mali Kontrol Kurumu (FCA) Alman Commerzbank'ın Londra şubesine kara para aklanmasını önlemek için uygun kontrollere sahip olmadığı gerekçesiyle 47,3 milyon \$ ile cezalandırdı: Bankalar, müşterilere geçmiş sorgulaması yapmak zorundalar fakat Commerzbank 1772 müşterinin kontrolünü geciktirdi. FCA, "Commerzbank Londra bu zayıflıkların farkındaydı ve 2012, 2015 ve 2017 yıllarında FCA'nın kendileriyle ilgili endişelerini artırmasına rağmen bunları düzeltmek için makul ve etkili adımlar atmadı" dedi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

İlaç devi Novartis, FCPA suçları için ceza ödeyecek: SEC, Novartis AG'yi FCPA'nın iç kontrol hükümlerini ihlal etmekle suçlamıştı. Novartis AG ve iki yan kuruluş (bir cari ve bir eski) Yunanistan, Vietnam ve Güney Kore'deki FCPA ihlalleri için DOJ ve SEC'e 346.7 milyon dolar ceza ödemeyi kabul etti. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Suistimal haberleri

İspanya'da yolsuzlukla suçlanan Kral Juan Carlos'un maaşı kesildi: Juan Carlos, 2012'de İspanyol konsorsiyumu tarafından kazanılan Mekke-Medine hızlı tren projesi ihalesinden 100 milyon Euro komisyon almakla suçlanıyor. Aldığı komisyonun 65 milyon Euro'sunu arkadaşına bağışladığı ve bunu Panamalı vakıf aracılığıyla İsviçre bankalarındaki bir hesaba göndererek yaptığı iddia edilen Juan Carlos hakkında İsviçre'nin ardından İspanyol mahkemesinde de soruşturma başlatılmıştı. İspanya'da art arda yolsuzluk skandallarıyla güven ve imaj kaybı yaşayan Kraliyet ailesinde yolsuzlukla suçlanan Kral Juan Carlos'un devlet bütçesinden aldığı maaş kesildi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Eski United Auto Workers Başkanı Zimmetine Para Geçirdiğini Kabul Etti: United Auto Workers başkanı olarak görev yapan Jones, en az altı üst düzey eski sendika yetkilisi ile 1 milyon doların üzerinde aidat çalmak için komplo kurduklarını kabul etti. Jones, kendisinin ve diğer yetkililerin golf kulüpleri, özel villalar ve üst düzey alkol ve yemekler de dahil olmak üzere kişisel zevklere 750.000 dolardan fazla para harcadığını itiraf etti. Savcılar, sadece bir yıl içinde 13.000 doların üzerinde sendika parasını puro satın almak için kullandığını söyledi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Arrayit Corporation'ın başkanı, koronavirüs test planlarından dolayı suçlanıyor: Arrayit başkanı Mark Schena, şirketin FDA izni almayan bir koronavirüs testini tanıtmayışıyla ilgili suçlamalarla karşı karşıya kalmakta. Suçlamalar, şirketin mevcut bir alerji testini koronavirüs testi olarak sunmak istemesinden kaynaklanıyor. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Argo Group eski CEO'suna yaptığı yan ödemelerini tam olarak açıklayamadığı için 900 bin dolar ödeyecek: Securities and Exchange Commission (SEC), eski CEO'su Mark Watson'a sağlanan ikramiye ve primleri tam olarak açıklayamadığı için sigorta şirketi Argo Group International Holdings'e 900.000 dolar para cezası verdi. Şirket CEO'ya ödenen avantajları ve kişisel faydaları yılda 1 milyon dolardan daha az göstermeye çalıştı. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Wirecard'ın eski CEO'su gözaltında: Almanya merkezli Wirecard AG'nin eski CEO'su, dijital ödeme şirketinden 1.9 milyar Euro kaybolmasının ardından Münih savcılar tarafından gözaltına alındı. Savcılarının yayınladığı bir e-posta açıklamasına göre söz konusu şirketin geçen hafta istifa eden CEO'su Markus Braun, şirketin muhasebe uygulamalarıyla ilgili soruşturma kapsamında Pazartesi günü teslim oldu. Gözaltında tutulup tutulmayacağını değerlendirileceği belirtildi. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

¹ Anti-Money Laundering

² Anti-Bribery & Corruption

Kişisel verilerin korunması

Kullanıcıların özel bilgileri Dark Web üzerinden 2 dolara satılıyor: Yapılan son araştırmaya göre 2019'da yaşanan tüm veri ihlallerinin %29'unda kimlik bilgisi doldurma saldırısının kullanıldığı tespit edildi. Veri ihlali sırasında sızdırılan kullanıcı adları ve şifrelerinin Dark Web'de 2 dolara satıldığını dile getiren uzmanlar, büyük şirketler ya da KOBİ'ler fark etmeksizin kimlik bilgisi doldurma saldırısına karşı uygulanması gereken adımları paylaşıyor. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Gizli modda hareketleri izleyen Google 5 milyar dolar ceza ile karşı karşıya: Teknoloji devi Google, ABD'de açılan bir davada Chrome tarayıcısının gizli modda veri toplamaya devam etmesi nedeniyle suçlandı. Dava, 1 Haziran 2016 tarihinden itibaren Chrome'un gizli modunu kullanan kişileri kapsıyor. Mahkemeye iletilen şikayete göre Google, tarayıcıyı gizli modda kullanan kişilerin verilerini Google Analytics ve Google AdSense gibi çeşitli servisler aracılığıyla topluyor. [Detaylı bilgi için lütfen tıklayınız.](#)

Okuma köşesi

Janet McHard, "They Didn't Know Jack" adlı makalesinde işe başvuran adayların önceki işverenlerini aramanın adaylar hakkında ipuçları vereceğini, adayların sahip olduğunu iddia ettiği lisans ve sertifikalarını işe başlamadan önce teslim etmesi gerektiğini ve çalışanların yaptığı ödemelerin yetkili merciler tarafından dikkatli bir incelemeden geçirdikten sonra onaylanması gerektiğini vurgulamaktadır.

McHard, makalesinde işe alım sürecinde yapılan ihmallerin şirket için büyük sonuçlar doğurabileceğini gözler önüne sermektedir.

"Jack, Garden Grove'a Bilgi Teknolojileri Müdürü olarak başvururken, istenen bilgileri vermek yerine özgeçmişini başvurusuna zımbaladı. Önceki işverenleri veya yöneticilerinin isim ve irtibat numaralarını vermedi. Ancak Jack, Garden Grove'a referanslarını kontrol etmek için açık izin vererek başvuruyu imzaladı. Şirket referansları kontrol etmedi ve bu pahalıya patlayacak bir hataydı."

Yazar, şirket yetkililerinin, çalışanlar tarafından yapılan ödemeleri onaylarken ödemelerin kime yapıldığı ve hangi tutarlarda yapıldığı konusunda titizlikle davranması gerektiğini anlatmaktadır.

"Garden Grove'da çalışmaya başladıktan kısa bir süre sonra, ofis kompleksinin binalarından birinde bir elektrik probleminden kaynaklanan bir yangın çıktı. Bu yangın Garden Grove'u teknolojik olarak geriletmişti. Görev süresinin ilk birkaç ayında, Jack'in birincil görevi altyapıyı onarmak, değiştirmek ve yeniden inşa etmektir. Mike, teknoloji müdüründen gelen normalden yüksek alımları görüp onayladı ve artan harcamaların yangının bir sonucu olduğunu düşündü." "Jack istifa ettikten sonra yapılan incelemede envanter listesinde listelenen üreticilerden hiçbiri ile çalışılmadığı ve eksik ekipmanların Jack'in önceki iş vereninden aldığı anlaşıldı. Diğer bir çarpıcı nokta ise, Jack'in önceki iş vereninden aldığı bilgisayar donanımlarının seri numarası yoktu ve bu belgeler sadece fiyat teklifleriydi ve ürünlerin gerçekten satın alındığını göstermiyorlardı. Bununla birlikte, Garden Grove'un muhasebe departmanı parayı çoktan ödemişti ve Mike(Garden Grove'un sahibi) tüm büyük tutarlı faturaları onaylayarak imzalamıştı."

Geçmiş sorgulaması

Jack'in önceki iş yerindeki satış elemanı ve Jack'in Personel Bilgi Formu'nda yer alan kişisel acil durum irtibat kişisi birebir aynıydı. Mary, Jack'in önceki iş yerinin direktörüydü; " Mary " fiyat tekliflerindeki satış temsilcisiydi; ve Mary Montgomery, Jack'in acil durum irtibatının adıydı. Jack ve Mary arasındaki ilişkiyi öğrenmeyi ümit ederek bazı geniş İnternet aramaları yaptım. Yapılan araştırmalar sonrası Mary'nin Jack'in annesi olduğunu keşfettik."

Ödeme Belgelerini inceleme

Garden Grove'daki hiç kimse Jack'in önceki işverenine yapılan ödemeleri gösteren belgelere yakından bakmamıştı. Kimse bunların fatura olmadığını fark etmedi. Kimse Jack'in BT malzemelerinin çoğunu küçük bir tedarikçiden satın aldığını bilmiyordu. Satın alma işlemleri için birden fazla fiyat teklifi veya fiyat alışverişi gerektiren bir politika yoktu.

Bugünlerde Mike faturaları dikkatle gözden geçiriyor. Sadece çalışanlarının baş harflerinden ve ödeme talebinden fazlasını arıyor. Şimdi, faturaların gerçekliğinden emin oluyor. Mike, çalışanlarından yaptıkları alımlar hakkında daha fazla soru soruyor. Ayrıca satıcıların saygın ve meşru olup olmadığını kontrol ediyor.

Suiistimal raporlaması ve eğitimi

Garden Grove, suiistimale karşı korunmaya yardımcı olmak için bir güvenlik ağı oluşturdu. Artık çalışanlarını işyerinde suiistimalin nasıl meydana gelebileceği ve etik dışı görünen eylemlerin nasıl rapor edileceği konusunda eğitiyorlar. Endişeleri olan çalışanların Mike'ı doğrudan arayabilmeleri için bir iç iletişim politikası oluşturdular. İşe alım politikalarındaki ve iletişim yöntemlerindeki değişikliklerle artık Garden Grove tüm çalışanlarını tanıyor. Tüm bu sistemler Jack'i işe alırken de olsaydı, Jack'i bile tanıyor olabilirlerdi.

Makalenin tamamı için: McHard, Janet "They Didn't Know Jack" Fraud Casebook, 2007, pp. Bölüm 15,137-144.

Covid19 ve İç Denetim Liderlerinin Rolü

Coğrafya veya endüstri ayrımı yapılmaksızın, kuruluşlar üzerindeki kısa ve uzun vadeli sonuçlarla ilgili pek çok cevaplanmamış soru bulunmaktadır. Virüsün, ekibinizi, iş arkadaşlarınızı, müşterilerinizi ve işletmenizi etkileyebileceği olası senaryoları bütüncül ve iş birlikçi bir şekilde değerlendirmenizi öneririz.

Bu konudaki yazımızın amacı, İç Denetim liderleri için denetim planlarını uygulamalarına, işin nasıl yapılacağına ve ekiplerini yönetme konusundaki hususlara ilişkin bazı pratik hususları vurgulamaktır.

Kısa vadede dikkate alınacak hususlar

Kişisel disiplin için doğru bir zamandır ve iç denetim liderleri bir örnek oluşturabilir. Denetim ekipleriyle açık ve tutarlı bir şekilde iletişimi sürdürmek, kendilerini ve ailelerini korumak için gereken önlemleri hatırlatmak önemlidir.

Denetim ekibi üyelerinin yeri ve sağlığı ile ilgili iletişimleri sürdürmeye çalışın. KPMG gibi çoğu büyük kuruluşun çalışanlar için bir acil durum prosedürü vardır. Duruma uygun olduklarından emin olmak adına bu protokolleri gözden geçirmek için zaman ayırın ve ekip üyelerine kuruluşunuzun prosedürlerini takip etmenin önemini hatırlatın.

Olağanüstü zamanlar olağanüstü liderlik gerektirir. İç Denetim liderlerinin işletmelerdeki anahtar liderlere ulaşarak kendi ekibinin desteğini onlara sunmaları önemlidir. Örneğin, kurumunuz tesislerindeki kritik operasyonları başka bir lokasyona kaydırıyor, ya da tedarik zincirinde bazı fazlalıklar oluşturuyor olabilir. Bu tip operasyonel değişikliklerde göz önünde bulundurulması gereken ekstra risk faktörleri olabilir. Karşılaşılan zorluklar neticesinde organizasyonda yapılan değişiklikler, risk yönetimi sürecini iyileştirmek ve geliştirmek ve bu sayede organizasyonu daha iyi koruyabilmek için fırsatlar yaratır.

Coronavirüs sebebiyle ortaya çıkan son zamanlardaki olaylar ne denetim planlarının ne de bir işi tamamlama yöntemlerinin durağan olmadığını hatırlatmıştır. Çevik bir düşünce tarzını benimseyin ve bu planların incelenmesi için zaman ayırın.

Orta vadede dikkate alınacak hususlar

Uzaktan çalışan personeli, amacınızla tekrar bir bağ kurmasını sağlayarak bakış açılarını yeniden “kalibre etmek” önemli olacaktır. Ekibinizin işletim modelinin nasıl çalıştığını ve görevlerinizi tamamlamak için hangi değişikliklerin gerekli olacağını göz önünde bulundurmanız gerekir.

Bu noktada, ekibin kendi içerisinde nasıl hareket edeceğine dair belirli temel kurallar belirlemek önerilebilir. Liderler ekibi etkileyebilecek aşağıdaki değişiklikleri göz önünde bulundurmalıdır:

Sürecin olması gerektiği gibi ilerlediğinin daha sık kontrol edilmesi gerekeceği için değişik zaman dilimleri arasında daha fazla sanal toplantı gerçekleştirmek gerekecektir. Eğer en başta sanal ortamda daha çok görüşüleceği hakkında bir görüşme gerçekleştirilmiş ve bir anlayış sağlanmış ise, ekibin yaşanan değişiklikleri istenen şekilde, yani liderlerin ekibin verimliliğinden sorumlu olduğu şeklinde yorumlanması daha muhtemeldir.

- Ekip üyelerinin uzaktan çalışması, iş dışındaki sorumluluklarını artırabilir. Evdeki yaşlılarla ilgilenilmesi, çocukların eğitimi ya da bakımı gibi dikkat dağıtıcı faktörler bazı zorluklar yaratabilir. İç Denetim liderleri bu zorlukları anlamak ve gerekli desteği sağlamak için ekip üyeleri ile iletişim halinde olmak ve piyasa ile çalışmak zorundadır.
- Ekibin zamanının en iyi nasıl kullanılacağına dair strateji geliştirin. Aktivitelerin durdurulması İç Denetimi de etkileyecektir; bu sayede ekip üyelerinin kapasitelerinde önemli bir artış yaşanabilir. Bu süreç, iç denetçilerin henüz bitiremedikleri işlerini tamamlamaları için önemli bir fırsat yaratmaktadır.

İşletmeye daha fazla bilgi ve güven sağlamak için dijital olarak etkinleştirilmiş stratejileri nasıl kullanabiliriz?

- Geleneksel bir saha ziyaretine gerek olmadan iç denetimleri gerçekleştirmek için merkezi kaynak sistemleri kullanılarak veri analizinin nasıl yapılabileceğine dikkat edilmelidir. Örneğin, analitik kullanımı, kuruluşa daha fazla risk arz edenlere kıyasla, tarihsel performansa dayalı olarak daha olgun bir kontrol ortamı sergileyen yerleri veya süreçleri değerlendirmeyi içerebilir.
- İç denetim planını gözden geçirin ve iç denetim yaklaşımını yeniden değerlendirin. Bir iç denetim ekibi bir sahayı fiziksel olarak ziyaret edemezse, yine de risk kapsamı kazanmanın yaratıcı yollarını düşünün. Örneğin, üretim tesislerinin video gözetimi varsa, iç denetim, kritik fiziksel kontrollerin hala çalışıp çalışmadığını kontrol etmek için bu kaynakları kullanabilir mi?

Son olarak, İç denetim liderleri, liderlik ettikleri ekiplerin, ne yapılacağı söylenmesinin aksine, bir soruna çözüm geliştirmekle ilgilendiklerinde, son derece daha iyi performans gösteren becerikli profesyonellerden oluştuğunu hatırlamaktan faydalanacaklardır.

[Konu ile ilgili detaylı bilgi için lütfen bakınız.](#)

Yaklaşan Eğitimler

Eğitim adı:

Mali Tablo Analizi

Tarih:

23-24 Temmuz 2020

Perşembe-Cuma

Eğitim Süresi:

2 gün / 3'er saat

Eğitime [buradan](#) kayıt
olabilirsiniz.

Eğitimin amacı: Eğitimimizin amacı, katılımcılara karşılaştırmalı dönemler itibariyle hazırlanan finansal tablolarda meydana gelen değişiklikleri değerlendirmek ve geleceğe dönük kararlar alırken doğru yorumlayabilmek için temel hesap kalemlerinin içeriği hakkında bilgi vermektir. Finansal tabloların yorumlanması aşamasında VUK ve UFRS arasındaki temel farklılıklara da değinilerek hesapların oluşumu ve işleyişi açıklanacaktır.

Eğitim Programı:

- Finansal tabloların hazırlanışı ve sunuluşuna ilişkin temel esaslar ve varsayımlar
- Finansal tabloların çeşitleri, özellikleri, bölümleri (temel düzeyde TFRS&VUK karşılaştırması)
- Bilanço analizi ve sunum esasları ve temel performans göstergeleri
- Gelir tablosu analizi ve sunum esasları (brüt kar, FAVÖK, net kar zarar)
- Gelir tablosunun incelenmesinde kullanılan temel performans göstergeleri
- Nakit akış tablosu analizi ve sunuş esasları
- Bilançodan ve gelir tablosundan anlaşılacak olumsuz gelişmeler
- Karşılaştırmalı tablolar analizi (Yatay analiz)
- Yüzde yöntemi ile analiz (Dikey analiz) Oran (Rasyo) analizi
- Şirket değerlemesinde bilanço ve gelir tablosu analizlerinin yeri

İletişim:

İdil Gürdil

Danışmanlık Hizmetleri,
Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari
Uyuşmazlık ve Uyum Danışmanlığı,
Şirket Ortağı
igurdil@kpmg.com

Oytun Önder

Danışmanlık Hizmetleri,
Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari
Uyuşmazlık ve Uyum Danışmanlığı,
Şirket Ortağı
ooender@kpmg.com

Sinan Çamlık

Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari
Uyuşmazlık ve Uyum Danışmanlığı,
Direktör
scamlık@kpmg.com

Lara Yılmaz

Usulsüzlük Önleme, İnceleme, Ticari
Uyuşmazlık ve Uyum Danışmanlığı
Müdür
larayilmaz@kpmg.com

Detaylı bilgi için:

KPMG Türkiye
Clients & Markets
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul

İş Kuleleri Kule 3 Kat 1-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızıllırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2
Kat:13 Çukurambar 06550 Ankara
T: +90 312 491 7231

İzmir

Heres Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey
Cad. No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir
T: +90 232 464 2045

kpmg.com.tr

kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Sürekli güncel ve doğru bilgi sunumuna özen gösterilmesine karşın bu bilgiler her zaman her durumda doğru olmayabilir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative bir İsviçre kuruluşudur. KPMG bağımsız şirketler ağına üye firmaları KPMG International Cooperative'e bağlıdır. KPMG International Cooperative müşterilerine herhangi bir hizmet sunmamaktadır. Hiç bir üye firmanın KPMG International Cooperative'e veya bir başka üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı yada bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur.

© 2020 KPMG Yönetim Danışmanlığı A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Türkiye'de basılmıştır.